

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

8–12. novembar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 12. 11. 2021.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.682,85	-0,31%	32,40%
Dow Jones Industrial	SAD	36.100,31	-0,63%	24,14%
NASDAQ	SAD	15.860,96	-0,69%	35,45%
Dax 30	Nemačka	16.094,07	0,25%	23,30%
CAC 40	Francuska	7.091,40	0,72%	32,24%
FTSE 100	Velika Britanija	7.347,91	0,60%	15,92%
NIKKEI 225	Japan	29.609,97	-0,01%	16,02%
Shanghai Composite	Kina	3.539,10	1,36%	6,00%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,79%	-5,1	-6,6
	10y	-0,26%	2,3	27,6
Francuska	2y	-0,80%	-5,3	-11,4
	10y	0,10%	3,6	39,0
Španija	2y	-0,63%	2,6	-6,3
	10y	0,46%	5,9	32,8
Italija	2y	-0,26%	4,1	14,9
	10y	0,95%	7,8	27,0
UK	2y	0,53%	11,9	56,3
	10y	0,91%	6,9	56,6
SAD	2y	0,51%	11,0	33,7
	10y	1,54%	9,0	66,3
Kanada	2y	0,98%	5,4	71,4
	10y	1,67%	8,0	95,0
Japan	2y	-0,12%	-0,5	2,5
	10y	0,07%	1,6	4,6

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,1449	-0,93%	-2,97%	USD/EUR	0,8734	0,94%	3,06%
EUR/GBP	0,8530	-0,42%	-5,19%	USD/GBP	0,7450	0,51%	-2,30%
EUR/CHF	1,0543	0,02%	-2,37%	USD/CHF	0,9208	0,96%	0,62%
EUR/JPY	130,41	-0,47%	5,04%	USD/JPY	113,91	0,47%	8,27%
EUR/CAD	1,4380	-0,05%	-7,18%	USD/CAD	1,2559	0,88%	-4,33%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	EURIBOR		Promena u b.p.		USD		GBP		CHF		Promena u b.p.	
	Nivo u %	1w	YoY	Nivo u %	1w	YoY	Nivo u %	1w	YoY	Nivo u %	1w	YoY
O/N	-0,57%	0,0	-2,4	0,05%	0,0	-4,0	0,05%	0,0	-0,7	-0,71%	-0,2	1,0
1M	-0,57%	0,1	-2,4	0,09%	0,1	-5,2	0,06%	0,3	1,3	-0,79%	0,3	1,5
3M	-0,56%	0,5	-4,9	0,16%	1,2	-6,6	0,11%	0,7	6,6	-0,78%	-0,2	-1,0
6M	-0,53%	0,3	-2,9	0,23%	0,5	-2,5	0,30%	2,8	23,1	-0,72%	0,0	0,8
12M	-0,47%	2,2	-0,5	0,40%	4,1	5,8	0,67%	9,6	52,8	-0,56%	0,7	4,8

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	16. 12. 2021.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	15. 12. 2021.	0,00–0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	16. 12. 2021.	0,25
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	8. 12. 2021.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	16. 12. 2021.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 0,93% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1433 do 1,1608 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1449 do 1,1592 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje dolar je oslabio prema evru, nakon što je krajem prethodne nedelje dostigao najviši nivo u poslednjih 15 meseci, nakon objave dobrih podataka s tržišta rada SAD za oktobar. Potpredsednik FED-a Klarida izjavio je u ponedjeljak da, iako je FED i dalje daleko od razmatranja povećanja kamatnih stopa, da bi uslovi za to mogli biti ispunjeni do kraja sledeće godine. S druge strane, predsednik FED-a iz Sent Luisa Bulard ponovio je svoj stav da očekuje dva povećanja referentne stope u sledećoj godini. Pažnja investitora ove nedelje bila je usmerena na podatke o inflaciji u SAD u oktobru.

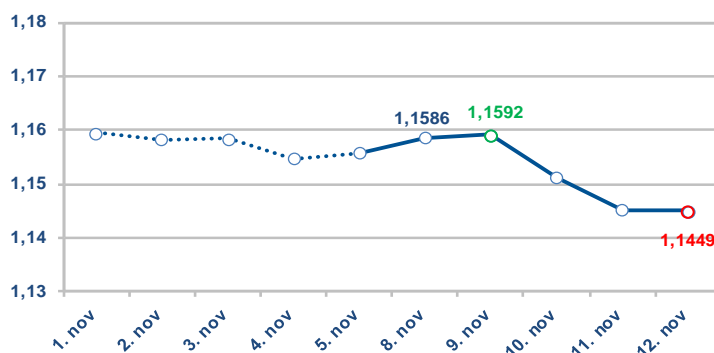
U utorak je objavljeno da su proizvođačke cene u SAD u oktobru povećane za 0,6% u odnosu na prethodni mesec, nakon 0,5% u septembru, odnosno čak 8,6% za poslednju godinu dana, što je nepromenjeno u odnosu na kraj septembra. S druge strane, ZEW indeks ekonomskih očekivanja u Nemačkoj u novembru je povećan za 9,4 poena, na 31,7, što je prvo povećanje vrednosti indeksa od maja ove godine. Međutim, ovi podaci nisu mnogo uticali na vrednost valutnog para, jer su investitori čekali podatke koji će biti objavljeni narednog dana, a evro je na zatvaranju blago ojačao prema dolaru.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,93%

U sredu je objavljeno da je stopa rasta potrošačkih cena u SAD u oktobru iznosila 6,2% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je najbrži rast od 1990. godine, dok je mesečna stopa inflacije bila 0,9%. Nakon objave podataka o inflaciji koji su bili značajno iznad očekivanja, povećan je pritisak na FED da reaguje kako bi smanjio inflacione pritiske. Inflaciona očekivanja za narednih pet godina u proseku dostigla su 3,1%, što je najviši nivo od kada se meri ovaj podatak (2002. god.). Usled toga, prinosi državnih obveznica su povećani, dok je dolar znatnije ojačao prema evru. Pored toga, broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 6. novembra iznosio je 267 hiljada, što je novi najniži nivo od početka pandemije, nakon 271 hiljade prethodne nedelje.

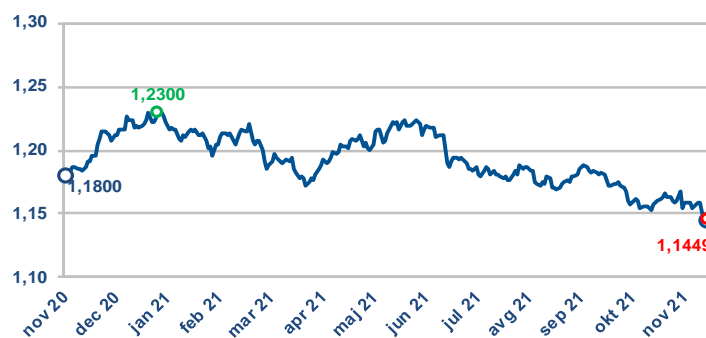
Narednog dana obim trgovanja na tržištu bio je smanjen usled praznika u SAD (*Veterans Day*), a dolar je nastavio da jača prema evru i drugim valutama pod uticajem podataka o inflaciji.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

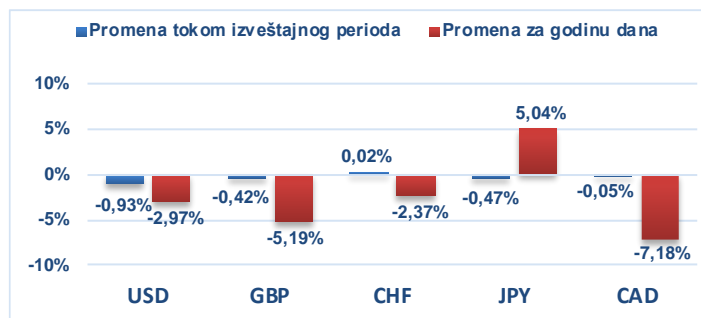
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je najpre nastavio da jača, dostigavši najviši nivo u poslednjih 16 meseci u odnosu na evro. Dolar je blago oslabio nakon objave da je indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za novembar, imao vrednost od 66,8, znatno ispod očekivanja (72,5) i vrednosti u oktobru (71,7) i nalazi se na najnižem nivou za poslednjih deset godina, pre svega usled zabrinutosti oko visoke inflacije.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1449 američkih dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju za posmatrani period.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje znatno su povećani duž cele krive, osim kod instrumenata kraće ročnosti – do godinu dana, gde nije bilo većih promena. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 11 b.p. (na 0,51%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 9 b.p. (na 1,54%).

Na ovakvo kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticao nastavak snažnog rasta inflacionih pritisaka u SAD i povećana očekivanja da će FED biti prinuđen da ranije reaguje pooštavanjem mera monetarne politike. Pored toga, objavljeni podaci ukazuju na nastavak oporavka tržišta rada početkom novembra, ali i na pad spremnosti na ulaganja kod potrošača, najviše usled visoke inflacije.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD (CPI – Consumer Price Index) u oktobru je iznosila 6,2% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je najbrži rast od 1990. godine, dok je mesečna stopa inflacije bila 0,9%. Oba podatka bila su znatno iznad očekivanja i stope rasta u septembru (5,4% i 0,4%, respektivno). **Godišnja stopa bazne inflacije**, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, **iznosila je 4,6%**, dok je mesečna stopa bila 0,6%, takođe više od očekivanja i prethodnih podataka (4,0% i 0,2%, respektivno). Najveći doprinos inflaciji u oktobru potekao je od rasta cena energenata (4,8%, nakon 1,3% u septembru), hrane (0,9%), zakupa stambenih objekata (0,5%), polovnih (2,5%) i novih vozila (1,4%). Ovi podaci pokazuju da su pritisci na cene povezani sa epidemijom i ponovnim otvaranjem ekonomije veliki, ali i da se inflacija raširila na sve osnovne kategorije. Kombinacija velikih poremećaja u snabdevanju, nedostatka sirovina, visokih cena energenata i rasta zarada uticala je na snažan rast troškova kod proizvođača, koje su oni delom preneli na potrošače povećanjem prodajnih cena, što ukazuje na to da bi se visoke stope inflacije u SAD mogle zadržati i tokom 2022.

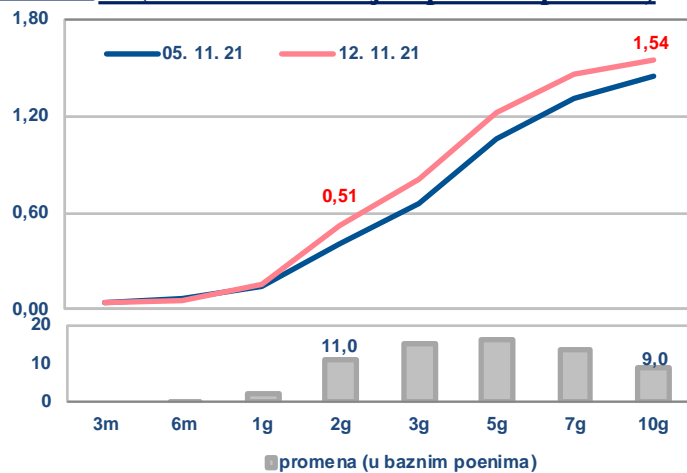
Snažan rast inflacije povećava pritisak na FED, dok negativno utiče na spremnost na ulaganja

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za novembar, **imao je vrednost od 66,8**, što je znatno ispod očekivanja (72,5) i vrednosti u oktobru (71,7) i na najnižem je nivou za poslednjih deset godina. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je na 73,2 (sa 77,7), a komponenta očekivanja smanjena je na 62,8 (sa 67,9). Dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina) ostala su nepromenjena, na 2,9%, dok su očekivanja inflacije u narednoj godini dana povećana za 0,1 p.p., na 4,9%. Do velikog pada spremnosti za ulaganje početkom novembra došlo je pre svega usled zabrinutosti oko visoke inflacije, koja je uticala na smanjenje realnih zarada stanovništva, odnosno kupovne moći, iako je potrošnja nastavila da raste.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 6. novembra **iznosio je 267 hiljada**, blago iznad očekivanja (260 hiljada), ali za 4 hiljade niže nego prethodne nedelje. Broj novih prijava smanjen je na najniži nivo od marta 2020. godine, tj. od početka epidemije, jer kompanije izbegavaju otpuštanja i nastoje da zaposle više radnika. Oporavak tržišta rada ubrzan je s povlačenjem delta varijante virusa i završetkom programa povećanih naknada za nezaposlene početkom septembra. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć u nedelji do 30. oktobra blago je povećan, na 2,16 mln (očekivano 2,05 mln).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

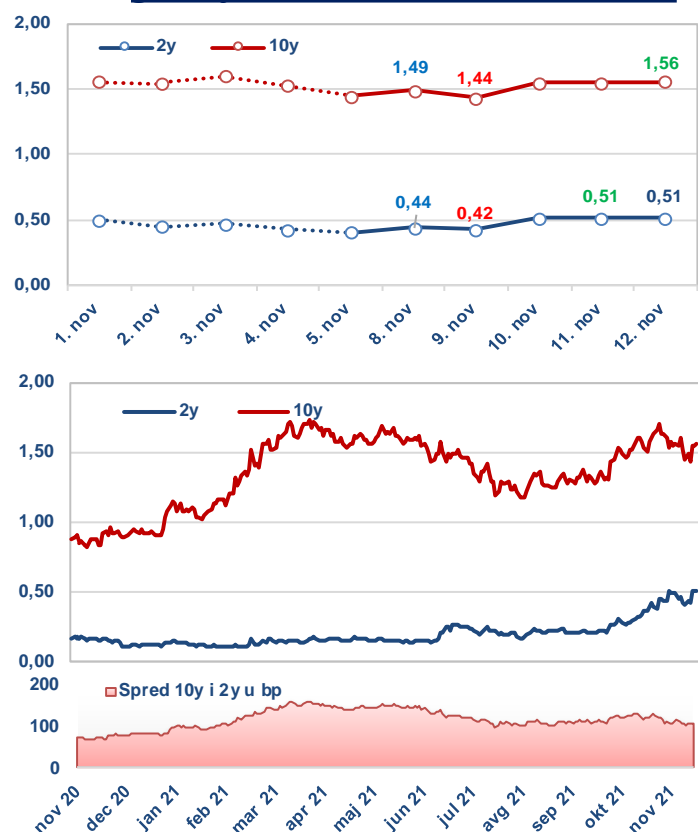
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G	Okt.	5,9%	6,2%	5,4%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Nov.	72,5	66,8	71,7
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	6. nov.	260	267	271

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica opali su na delu krive do tri godine, dok na dužem delu krive nisu znatnije promenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 5 b.p., na -0,79%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p., na -0,26%.

U prvom polovini nedelje prinosi su opali usled smanjenih očekivanja da će vodeće centralne banke uskoro početi s povećanjem referentnih kamatnih stopa. Međutim, nakon objave podataka o inflaciji u SAD u oktobru, koji su bili iznad očekivanja, prinosi su sredinom nedelje povećani, a tržišne mere (fjučersi na stopu EONIA) ukazivale su na to da investitori ponovo očekuju dva povećanja referentne kamatne stope ECB-a do kraja sledeće godine. Uprkos tome, prinosi nemačkih državnih obveznica kraćih ročnosti poslednjeg dana zabeležili su pad, usled povećane tražnje za ovim instrumentima, radi njihovog korišćenja kao kolaterala.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja u Nemačkoj u novembru je povećan za 9,4 poena, na 31,7, što je prvo povećanje vrednosti indeksa od maja ove godine. U zoni evra indeks je takođe povećan prvi put od maja, za 4,9 poena, na 25,9. S druge strane, ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije je ponovo smanjen, za 9,1 poen, na 12,5 u Nemačkoj i za 4,3 poena, na 11,6 u zoni evra. Predsednik ZEW instituta Vambach izjavio je da su stručnjaci za finansijska tržišta optimističniji oko ekonomskih izgleda za narednih šest meseci, dok ponovni pad procene trenutne ekonomske situacije ukazuje na očekivanja da problemi u lancima snabdevanja i visoka stopa inflacije negativno utiču na privredni rast u tekućem tromesečju. Broj analitičara koji smatraju da će se povećati stopa inflacije u narednom periodu u zoni evra i u SAD smanjen je. Najveći broj analitičara ne očekuje promenu kratkoročnih kamatnih stopa u zoni evra, dok je povećan broj analitičara koji očekuju povećanje kratkoročnih kamatnih stopa u SAD, iako je i dalje nešto više onih koji ne očekuju promenu. S druge strane, smanjen je broj analitičara koji očekuju rast dugoročnih kamatnih stopa u Nemačkoj i u SAD.

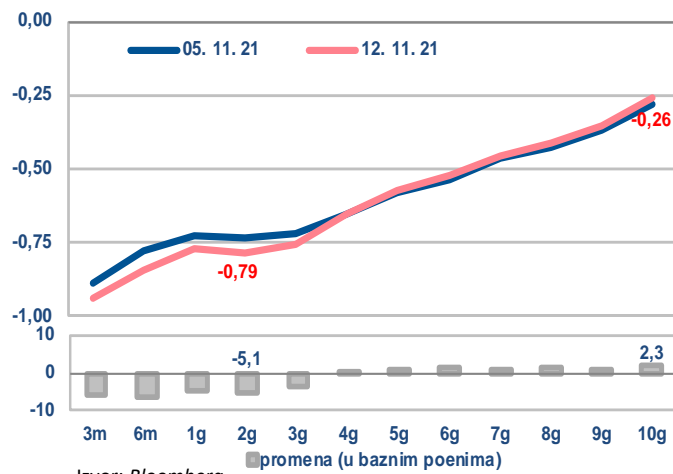
ZEW indeks ekonomskih očekivanja u Nemačkoj u novembru povećan za 9,4 poena, na 31,7

Industrijska proizvodnja u zoni evra nastavila je da opada i u septembru je smanjena za 0,2% u odnosu na prošli mesec (očekivano -0,5%, prethodno -1,6%). U odnosu na isti mesec prethodne godine proizvodnja je viša za 5,2% (očekivano 4,1%, prethodno 5,1%). Proizvodnja je povećana u Italiji i Španiji, ali taj rast nije uspeo da nadoknadi pad koji je zabeležen u Nemačkoj (-1,4%) i Francuskoj (-1,3%). Nemačka ostaje najviše pogođena usled problema u automobilskom sektoru zbog nedostatka čipova, ali se problemi šire i u drugim zemljama jer sve više sektora oseća probleme u proizvodnji usled nedostatka sirovina. Ipak, tražnja za robom ostaje snažna, uprkos svim kašnjenjima i nestašicama koje potrošači sada doživljavaju. Ovo utiče na rast cenovnih pritisaka, što čini inflaciju neenergetskih industrijskih dobara najvećom pretnjom za visoku inflaciju u 2022 godini.

Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u novembru je povećan na 18,3, iako je bio očekivan pad na 15,0, nakon što je u oktobru iznosio 16,9.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

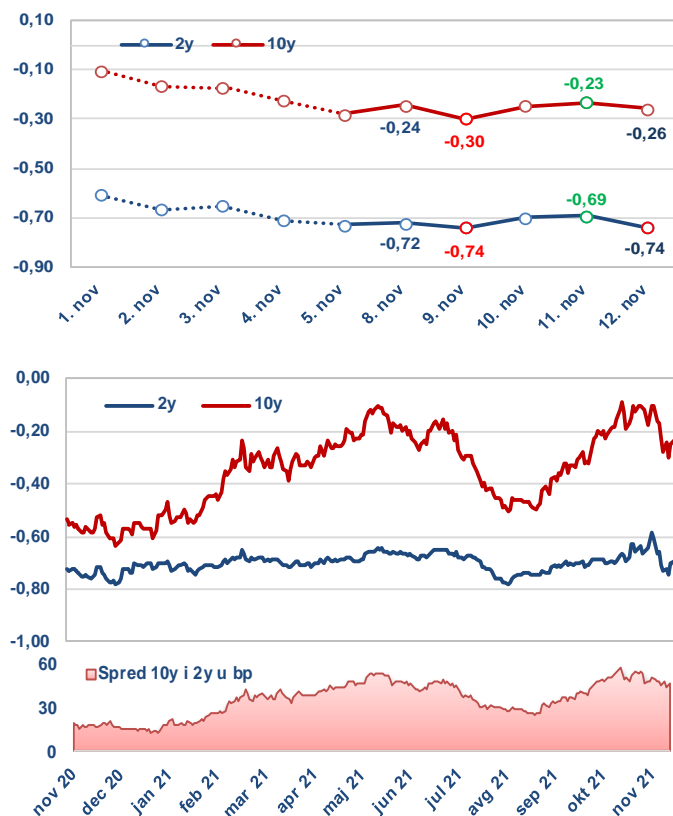
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Sentix indeks poverenja investitora, zona evra	Nov.	15,0	18,3	16,9
ZEW indeks očekivanja, zona evra	Nov.	-	25,9	21,0
Industrijska proizvodnja, zona evra, G/G	Sep.	4,1%	5,2%	4,9%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

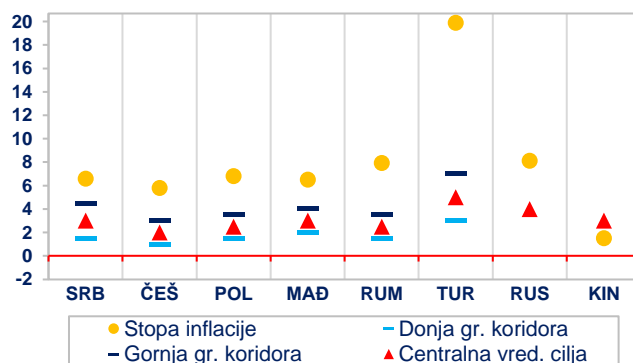
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	9. 12. 2021.	1,10
Češka (CNB)	2,75	1,25	4. 11. 2021.	22. 12. 2021.	-
Poljska (NBP)	1,25	0,75	3. 11. 2021.	8. 12. 2021.	-
Mađarska (MNB)	2,10**	0,30	16. 11. 2021.	14. 12. 2021.	-
Rumunija (NBR)	1,75	0,25	9. 11. 2021.	10. 1. 2022.	-
Turska (CBRT)	16,00	-2,00	21. 10. 2021.	18. 11. 2021.	15,15
Rusija (CBR)	7,50	0,75	22. 10. 2021.	17. 12. 2021.	7,95
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rumunije je na sastanku Monetarnog odbora povećala referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na 1,75%, što predstavlja drugo povećanje referentne stope ove godine. Obim povećanja referentne stope je ispod očekivanja tržišnih učesnika – većina je projektovala povećanje od 50 b.p. Koridor kamatnih stopa uvećan je takođe s nivoa $\pm 0,50$ p.p. na nivo $\pm 0,75$ p.p. Stopa na kreditne olakšice povećana je sa 2% na 2,50%, a stopa na depozitne olakšice ostala je nepromenjena na nivou od 1%. Odluka o povećanju doneta je u uslovima povišene stope inflacije, koja je u oktobru zabeležila nivo od 7,9% YoY. U saopštenju nakon sastanka, centralna banka Rumunije je navela da očekuje da stopa inflacije ostane na povišenom nivou i iznad cilja Banke do polovine 2022. godine. Povratak stope inflacije u granice ciljanog koridora očekuje se u trećem tromesečju 2023. godine.

U svim posmatranim zemljama u razvoju inflacija nastavila rast i u oktobru ove godine, pod uticajem rasta cena prehrambenih proizvoda i energenata

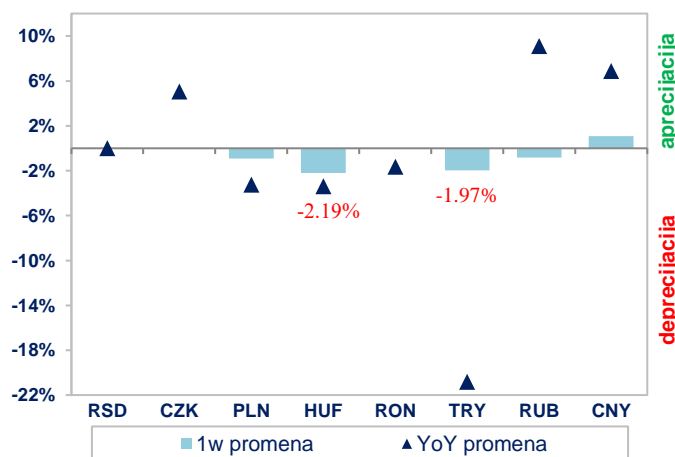
Stopa inflacije u Mađarskoj je u oktobru bila na nivou od 6,5% YoY, što je znatno iznad nivoa od 5,5% YoY iz septembra ove godine, kao i iznad očekivanja tržišnih učesnika (6,2% YoY). Stopa bazne inflacije takođe je znatnije povećana u oktobru, na nivo od 4,7% YoY (prethodno je bila na nivou od 4% YoY).

Stopa inflacije u Češkoj je u oktobru bila na nivou od 5,8% YoY, što je iznad nivoa iz septembra ove godine (4,9% YoY) i očekivanja tržišnih učesnika (5,5% YoY). Stopa bazne inflacije je iznad ukupne stope inflacije i u oktobru iznosi 6,6% YoY.

Stopa inflacije u Rumuniji je u oktobru dostigla nivo od 7,9% YoY (1,8% MoM), što je njen najviši nivo u poslednjih deset godina. Stopa inflacije znatnije je viša od podatka iz septembra, kada je iznosila 6,3% YoY, kao i od tržišnih očekivanja, koja su bila na nivou od 7,1% YoY.

Agencija za kreditne rejtinge Fitch povećala je kreditni rejting Hrvatske sa BBB- na BBB, uz promenu izgleda za dalje poboljšanje rejtinga sa stabilnih na pozitivne. Odluka agencije Fitch bazirana je na očekivanju ulaska Hrvatske u zonu evra u januaru 2023. godine, nakon što je zabeležen znatan napredak na polju kriterijuma vezanih za strukturne reforme.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,180	11,0	-7,0
Češka (2031)	2,648	1,1	150,1
Poljska (2030)	2,903	5,5	167,7
Mađarska (2033)	3,838	-4,1	170,2
Rumunija (2030)	5,179	25,8	198,4
Turska (2031)	18,710	23,0	661,0
Rusija (2030)	8,080	-22,0	226,5
Kina (2030)	2,933	4,7	-32,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za 2,82% i kretala se u rasponu od 1.823,44 do 1.864,84 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

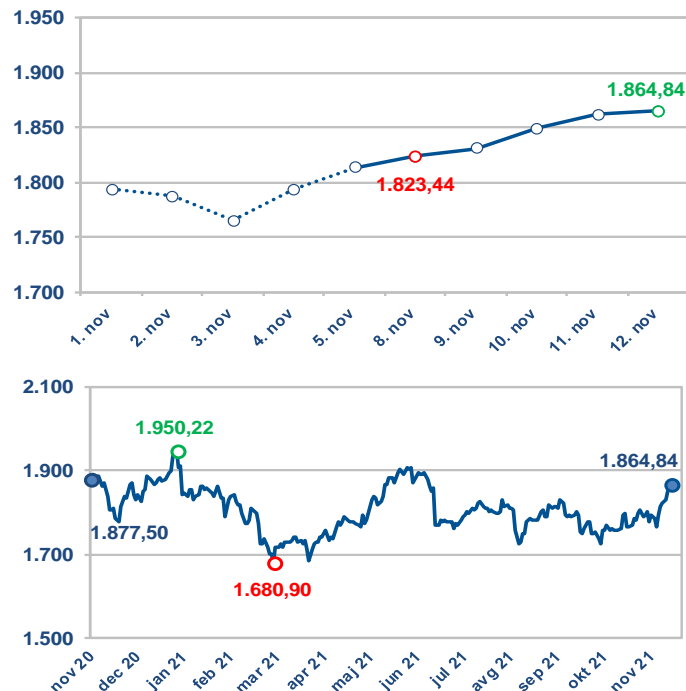
Na rast cene zlata tokom posmatranog perioda uticali su: pad stopa prinosa na dugoročne državne obveznice SAD početkom nedelje, kao i saopštenja vodećih centralnih banaka da ne žure s podizanjem nivoa svojih kamatnih stopa. FED je i dalje zadržao stav da je inflacija prolazna kategorija i pored izjave predsednika FED-a da će inflacija u SAD ostati realnost duže nego što se to prethodno mislilo, što je bio signal tržišnim učesnicima da investiraju u zlato.

Cena zlata zabeležila rast od 2,82% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.864,84 dolara po unci

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD zabeležila je najbrži rast u poslednjih trideset godina, što podržava rast cene zlata kao instrumenta zaštite od inflacije. Podaci ukazuju na to da su pritisci na cene povezani sa epidemijom i ponovnim otvaranjem ekonomije veliki. Kombinacija poremećaja u snabdevanju, nedostatak sirovina, visoke cene energenata i rast zarada znatno utiču na snažan rast troškova kod proizvođača, što oni povećanjem prodajnih cena prenose na potrošače. Tako bi se visoke stope inflacije u SAD mogle zadržati i tokom 2022. Po objavi ovih podataka jačala je vrednost dolara, vodeći berzanski indeksi su zabeležili pad, dok je cena zlata dodatno porasla.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg

Nafta

Na kraju izveštajnog perioda nije zabeležena promena cene nafte tipa *brent*, iako se kretala u rasponu od 82,50 do 85,70 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

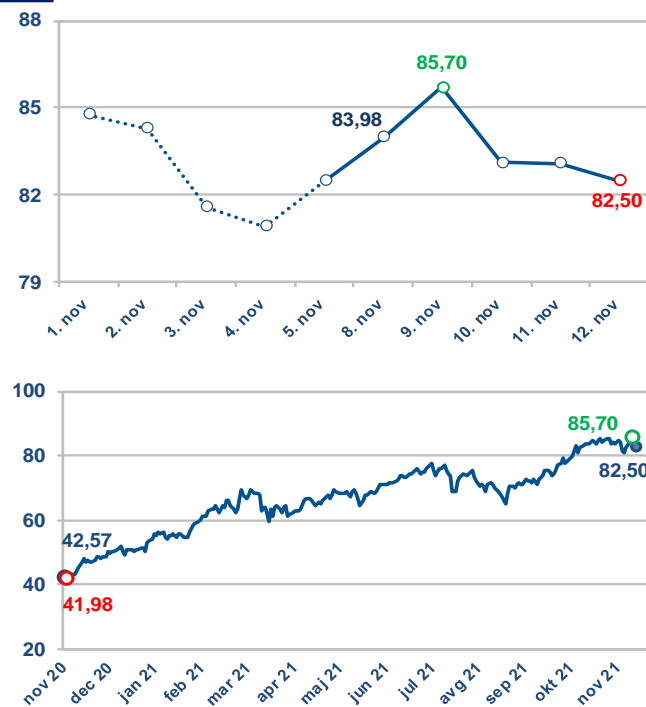
Na rast cena nafte početkom posmatrane nedelje uticali su: odluka Saudijske Arabije da poveća cenu nafte za kupce iz Azije, ukidanje ograničenja u vezi putovanja od strane SAD, *OPEC+* je potvrdio tekući plan mesečnog uvećanja proizvodnje od samo 400.000 barela dnevno do aprila 2022, uprkos zahtevima SAD da se uveća proizvodnja, pozitivni znaci globalnog privrednog rasta podržali su izgleda rasta potražnje za energentima, kao i vremenske prognoze koje ukazuju na hladnu jesen i zimu na severnoj hemisferi.

Cena nafte nije zabeležila promenu i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,50 dolara po barelu

Na pad cena nafte od sredine nedelje uticali su: izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o povećanju nivoa zaliha nafte u SAD, rast vrednosti dolara podržan očekivanjima da bi podizanje nivoa referentne kamatne stope FED-a moglo uslediti brže nego što se očekuje usled rasta inflacije, spekulacije da će administracija SAD osloboditi rezerve nafte, posebno s pojavom povišenih inflatornih pritisaka, *OPEC* je snizio prognozu rasta svetske potražnje za naftom za poslednje tromesečje 2021, usled usporavanja rasta tražnje u Kini i Indiji, kao i povećanje broja aktivnih naftnih platformi u SAD, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.